

Gids duurzame aankopen Toestellen technische omgeving

<p>L_ALG_ToestellenTechnischeOmgeving Proceseigenaar : ISO-projectteam Gelinkt aan P_ALG_AankoopGoederenDiensten</p>	<p>datum: 26/09/2013 versie: 2</p>
---	---

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	1
1. OMSCHRIJVING	3
2. TER INFO: WAT ZIJN DUURZAME TECHNISCHE TOESTELLEN?..3	3
2.1. Milieu.....	3
Mechanische onkruid- en ongediertebestrijding.....	3
2.2. Eerlijke handel.....	3
2.3. Sociale economie	3
3. VEREISTEN BINNEN DE GIDS DUURZAME AANKOPEN	4
3.1. Verplichtingen	4
Mechanische onkruid- en ongediertebestrijdingsmiddelen	4
Kooktoestellen	4
Toestellen met batterijlader	4
Vaste machines houtatelier	4
Vaste machines metaalatelier.....	5
3.2. Optioneel.....	5
3.3. Raamcontract.....	5
3.4. Keuzewijzer kooktoestellen.....	5
4. OPNAME VAN DUURZAAMHEIDSCRITERIA IN BESTEKKEN	6
4.1. Titel	6
4.1.1. Milieucriteria in de titel.....	6
4.1.2. Criteria sociale economie in de titel	7
4.2. Kwalitatieve selectiecriteria	7
4.2.1. Milieucriteria in de selectiecriteria.....	7
4.2.2. Criteria sociale economie in de selectiecriteria	7

4.3. Technische specificaties	7
4.3.1. Milieucriteria in de technische specificaties	7
4.3.2. Criteria sociale economie in de technische specificaties	8
4.4. Gunningscriteria	8
4.4.1. Milieucriteria in de gunningscriteria	8
4.4.2. Criteria sociale economie in de gunningscriteria	8
4.5. Uitvoeringsvoorwaarden	8
4.5.1. Milieucriteria in de uitvoeringsvoorwaarden	9
4.5.2. Criteria sociale economie in de uitvoeringsvoorwaarden	9
5. VOORBEELDMAILS EN –BESTEKKEN	9
5.1. Kleine overheidsopdracht – Mail (< 8.500 euro)	9
5.2. Gemiddelde overheidsopdracht– bestek (≥ 8.500 euro en < 85.000 euro)	10
5.3. Grote overheidsopdracht ≥ 85.000 euro – speel op zeker!	10
6. MOGELIJKE LEVERANCIERS	11
7. MEER INFO?	11

1. Omschrijving

- 1) Mechanische onkruidbestrijdingsmiddelen:
 - a. voor verhardingen: branden, borstelen, stomen, de heetwatermethode, ...
 - b. voor aanplantingen: schoffelmachines, wiedegeen, torswieders, wiedzharcken, vingerwieders, ...
- 2) Mechanische onkruid- en ongediertebestrijding
- 3) Kooktoestellen: Kookplaten en ovens
- 4) Toestellen met batterijlader
- 5) Vaste machines houtatelier
- 6) Vaste machines metaalatelier

2. Ter info: wat zijn duurzame technische toestellen?

2.1. Milieu

De milieu-impact van technische toestellen hangt samen met de materialen waaruit ze zijn samengesteld, hun energieverbruik en ander verbruik (bijvoorbeeld van olie, herbiciden).

Mechanische onkruid- en ongediertebestrijding

Sinds 1 juli 2009 is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen verboden in alle provinciale domeinen, scholen en instellingen (op een aantal uitzonderingsgevallen na). Bij de mechanische onkruid- en ongediertebestrijdingsmethoden mogen dus ook nergens chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt worden.

2.2. Eerlijke handel

N.v.t.

2.3. Sociale economie

De sociale economie bestaat uit verschillende bedrijven en organisaties die bepaalde maatschappelijke meerwaarden vooropstellen en volgende basisprincipes respecteren:

- voorrang van arbeid op kapitaal
- democratische besluitvorming
- maatschappelijke inbedding
- transparantie
- kwaliteit
- duurzaamheid

De sector sociale economie stelt in de provincie Antwerpen ongeveer 7.500 mensen uit verschillende kansengroepen tewerk, in meer dan 400 sociale economie organisaties. Een overzicht van deze organisaties en hun producten en dienstverlening vind je in de catalogus sociale economie op www.provant.be/SE.

Meer informatie kan je bekomen bij het Provinciaal Steunpunt Sociale Economie (sociale_economie@admin.provant.be).

3. Vereisten binnen de Gids duurzame aankopen

3.1. Verplichtingen

VERPLICHT

Als je entiteit een toestel voor de technische omgeving wil aankopen, moet je op voorhand advies vragen aan de preventieadviseur (via ISO14001@admin.provant.be).

Mechanische onkruid- en ongediertebestrijdingsmiddelen

zonder gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen	Meer info vind je in het hoofdstuk: Wat zijn duurzame technische toestellen? Voorwaarden rond het gebruik van bestrijdingsmiddelen neem je bij voorkeur op in de technische specificaties .
--	---

Kooktoestellen

zuinig energieverbruik minstens energieklasse A	Meer info vind je in het hoofdstuk: Wat zijn duurzame technische toestellen? Voorwaarden rond het energieverbruik neem je bij voorkeur op in de technische specificaties .
--	--

Microgolfovens werden niet ingedeeld in energieclasses. Een microgolfoven is sowieso bijna de helft zuiniger dan een klassieke oven of fornuis, behalve bij de bereiding van grote hoeveelheden.

Toestellen met batterijlader

VERPLICHT

Als je entiteit een toestel met een grote batterijlader aankoopt, zoals een kuismachine, golfkar, heftruck, moet je op voorhand advies vragen aan de milieucoördinator en de preventieadviseur (ISO14001@admin.provant.be). Voor de aankoop van batterijladers voor gsm's, IT-materiaal, handgereedschap e.d. dient geen advies gevraagd te worden.

Stuur bij de adviesvraag onderstaande tabel (of equivalent) ingevuld mee.

Gebouw	Plaats (Gebouwnr, lokaaln, verdieping ...)	Type machine (stofafzuiging, freesmachine, schaafmachine...)	Vermogen in kW	Vermogen in Ah (enkel voor vast opgestelde batterijen)	Klemspanning in V (enkel voor vast opgestelde batterijen)	Datum (wensdatum ingebruikname)

Vaste machines houtatelier

VERPLICHT

Als je entiteit een vaste machine voor houtbewerking aankoopt, moet je op voorhand advies vragen aan de milieucoördinator en de preventieadviseur (ISO14001@admin.provant.be). Stuur bij de adviesvraag onderstaande tabel (of equivalent) ingevuld mee.

Gebouw	Plaats (Gebouwnr, lokaaln, verdieping ...)	Type machine (stofafzuiging, freesmachine, schaafmachine...)	Vermogen in kW	Datum (wensdatum ingebruikname)

--	--	--	--	--

Vaste machines metaalatelier

Als je entiteit een vaste machine voor metaalbewerking aankoopt, moet je op voorhand advies vragen aan de milieucoördinator en de preventieadviseur (ISO14001@admin.provant.be). Stuur bij de adviesvraag onderstaande tabel (of equivalent) ingevuld mee.

Voor handgereedschap is geen advies nodig.

Gebouw	Plaats (Gebouwnr, lokaaln, verdieping ...)	Type machine	Vermogen in kW	Datum (wensdatum ingebruikname)

3.2. Optioneel

zuinig qua energieverbruik	Voorwaarden rond het energieverbruik neem je bij voorkeur op in de technische specificaties .
zuinig en duurzaam qua verbruik van andere producten	Voorwaarden rond verbruiksproducten neem je bij voorkeur op in de technische specificaties .
zonder onduurzame materialen	Voorwaarden rond de gebruikte materialen neem je bij voorkeur op in de technische specificaties .

3.3. Raamcontract

Er is geen raamcontract voor dit soort toestellen.

3.4. Keuzewijzer kooktoestellen

In onderstaande lijst¹ vind je een overzicht van de kooktoestellen die we als duurzaam (eerste en tweede kolom) beschouwen. De producten uit de derde kolom zijn te vermijden.

Gebruik deze lijst om te kiezen welk type toestel je wilt aankopen. Hou daarnaast in je aankoop ook rekening met de milieucriteria die verder worden gespecificeerd.

	Duurzaam		Niet duurzaam
	Te verkiezen	Indien de te verkiezen producten onmogelijk zijn	Te vermijden
Kookplaten	<ul style="list-style-type: none"> Gasfornuis Inductie kookplaat 	<ul style="list-style-type: none"> Vitro-keramisch met weerstanden of halogeen 	<ul style="list-style-type: none"> Gewone elektrische kookplaat
Ovens	<ul style="list-style-type: none"> Gasoven 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrische oven (grote 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrische oven

¹ Deze lijst is gebaseerd op de keuzelijst uit de productinformatiefiche "[STIP-infofiches SO cateringproducten](#)" van OVAM.

	<ul style="list-style-type: none"> • Microgolfoven (kleine porties) • Combi oven-microgolfoven • Combi-steamer op gas • Combi-steamer op elektriciteit met warmtewisselaar 	<ul style="list-style-type: none"> • porties) • Combi-steamer op elektriciteit zonder warmtewisselaar 	<ul style="list-style-type: none"> • (kleine porties) • Microgolfoven (grote porties)
--	--	---	---

4. Opname van duurzaamheidscriteria in bestekken

Het opnemen van duurzaamheidscriteria is afhankelijk van het soort overheidsopdracht. Meer info over de wetgeving overheidsopdrachten en de verschillende mogelijkheden vind je op het intranet onder de [ondersteuning/aankoop- en overheidsopdrachten](#).

In deze Gids duurzame aankopen gaan we ervan uit dat de aankopen gebeuren voor een relatief beperkt bedrag, namelijk **minder dan 85.000 euro**.

Opdrachten **onder de 85.000 euro** mogen steeds geplaatst worden via een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking. Je moet hier volgens de wetgeving overheidsopdrachten meerdere leveranciers aanschrijven. Je mag deze leveranciers zelf kiezen. Laat die keuze dan ook afhangen van de mate waarin deze leveranciers eventueel duurzame producten kunnen leveren.

Het is aan te raden om op voorhand na te gaan wat de verschillende mogelijkheden zijn en wie hier eventueel aan kan voldoen. Surf vóór je technische toestellen wil aankopen op het internet en neem contact op met een aantal leveranciers en bekijk de verschillende mogelijkheden voor duurzame toestellen. Al naargelang de toepassing kies je, binnen de [verplichtingen](#), best zelf wat je juist wil aankopen. De [keuzewijzer kooktoestellen](#) geeft een rangschikking van de kooktoestellen en kan je helpen bij je keuze. Meer info over duurzame toestellen vind je in het [hoofdstuk: Wat zijn duurzame technische toestellen?](#)

Heb je te maken met een aankoop **boven de 85.000 euro**? Neem dan contact op met de dienst Overheidsopdrachten en Juridische Ondersteuning (T 03 240 54 59, aankoop@admin.provant.be).

- Voor meer info over de **milieucriteria** kun je terecht bij Liesbeth Taverniers (DMN, T 240 57 55, ISO14001@admin.provant.be).
- Voor meer info over de **criteria m.b.t. sociale economie** kun je terecht bij Marjan Vanuytsel (DEIS, T 014 56 52 36, marjan.vanuytsel@admin.provant.be).

4.1. Titel

Het is belangrijk om in de titel zo duidelijk mogelijk te omschrijven wat je juist wil. Neem indien mogelijk in de titel ook al duurzaamheidscriteria op,

4.1.1. Milieucriteria in de titel

Bijvoorbeeld: "Inductie kookplaat"

4.1.2. Criteria sociale economie in de titel

N.v.t.

4.2. Kwalitatieve selectiecriteria

Kwalitatieve selectiecriteria zijn criteria die je toestaan om de inschrijvers op je overheidsopdracht kwalitatief te beoordelen. Bij een overheidsopdracht met een beperkt bedrag en dus via een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking, vindt de kwalitatieve selectie meestal impliciet plaats door het opstellen van de lijst van aan te schrijven bedrijven. Je kiest zelf wie je selecteert en aanschrijft. Onderzoek dus eerst of de bedrijven die je op je lijst zet wel aan je selectiecriteria voldoen. Op die manier schrijf je enkel bedrijven aan die voldoen en moet je dus geen selectiecriteria meer opnemen in je bestek. Indien je deze werkwijze volgt moet je in je kwalitatieve selectie enkel nog de RSZ toestand en andere fiscale verplichtingen van de inschrijvers controleren.

4.2.1. Milieucriteria in de selectiecriteria

Op milieuvlak kan je bijvoorbeeld enkel bedrijven aanschrijven die een ISO 14001- of EMAS-certificaat hebben. Je moet dan geen selectie criterium in die trant meer opnemen.

In een grote opdracht die gepubliceerd moet worden kan je vragen naar certificaten voor milieubeheer (bv. ISO 14001 of EMAS) of gelijkwaardige. Je controleert dan best ook of er voldoende firma's aan deze vereisten kunnen voldoen.

Bijvoorbeeld: *"De inschrijver beschikt voor zijn organisatie, althans voor dat deel/die delen van de organisatie dat/die betrokken is/zijn bij de uitvoering van de opdracht over een managementsysteem waarin de volgende onderwerpen zijn geregeld:*

- *de concrete maatregelen die zijn of worden getroffen om de milieubelasting van de bedrijfsprocessen die verband houden met de uitvoering van de opdracht, zoals gebruik van gevaarlijke stoffen, waterverbruik en energiegebruik van de in te zetten apparatuur en gebruik van transportmiddelen, te verminderen.*
- *hoe naleving van de geldende milieuwetgeving is gewaarborgd*
- *hoe aandacht wordt besteed aan de bewustwording en de competentie van medewerker(s) ten aanzien van het omgaan met de voor deze opdracht relevante milieuaspecten*
- *hoe de voor deze opdracht relevante milieuaspecten worden gemonitord*
- *hoe de milieumaatregelen worden gemonitord als basis voor kwaliteitsgarantie."*

4.2.2. Criteria sociale economie in de selectiecriteria

N.v.t.

4.3. Technische specificaties

Dit is een technische beschrijving van de inhoud van de opdracht. Als aan de minimale/absolute technische specificaties niet wordt voldaan, komt de offerte in principe niet in aanmerking. Voorwaarden opnemen in de technische specificaties is de meest doeltreffende manier om zeker te zijn van een duurzame aankoop. (Door het nodige marktonderzoek ben je zeker dat de bepalingen die je opneemt ook mogelijk zijn.)

4.3.1. Milieucriteria in de technische specificaties

Bijvoorbeeld: *"Het toestel moet minstens energieklassen A zijn."*

Wil je de milieuvriendelijkste offerte hoger waarderen bij de gunning, dan kun je energiecriteria ook opnemen in de [gunningscriteria](#) in plaats van een maximum energieverbruik voorop te stellen in de technische specificaties. Hou er echter rekening

mee dat gunningscriteria nadien ook beoordeeld moeten worden en het dossier ook altijd ingewikkelder maken voor de inschrijver.

4.3.2. Criteria sociale economie in de technische specificaties

N.v.t..

4.4. Gunningscriteria

Dit zijn criteria die in rekening worden gebracht bij het kwalitatief beoordelen van de offerte. De inschrijver van wie de offerte het best aan deze criteria voldoet, krijgt de hoogste score en krijgt de opdracht. Wil je de duurzaamste offerte hoger waarderen bij de gunning, dan kan je duurzaamheidscriteria opnemen bij de gunningscriteria. Gebruik hiervoor ook de info uit de paragrafen rond technische specificaties.

Wanneer je besluit een gunningscriterium in verband met duurzaamheid op te nemen, zorg er dan voor dat het voldoende doorweegt tegenover de andere gunningscriteria. Let wel: er moet een direct verband zijn tussen deze criteria en het voorwerp van de opdracht.

Als je in de technische specificaties van je bestek al duidelijke duurzaamheidseisen hebt opgelegd, heeft het soms geen zin om bijvoorbeeld milieu nog als gunningscriterium te gebruiken.

Hou er rekening mee dat veel gunningscriteria het bestek onnodig ingewikkeld kunnen maken. De inschrijver moet een uitgebreid verslag opmaken en de provincie moet dit alles afwegen en beoordelen, wat niet altijd even eenvoudig is. Het is voor beide partijen makkelijker om zoveel mogelijk op te nemen in de technische specificaties.

4.4.1. Milieucriteria in de gunningscriteria

Bijvoorbeeld: "*Bij de gunning wordt rekening gehouden met het energieverbruik (30 punten).*"

Je kan bij de gunning ook gebruikmaken van de producttest van OVAM om de milieuvriendelijkheid van het toestel te beoordelen. OVAM stelde voor bepaalde toestellen vragenlijsten op. Leveranciers die een hogere score behalen op de vragenlijsten voor de specifieke toestellen, krijgen meer punten bij de gunning. Vergeet dan niet om de juiste vragenlijsten als bijlage op te nemen in je bestek. Je vindt de vragenlijsten op de ISO-schijf, in de map L_ALG_Gids duurzame aankopen bijlagen of op de [producttest](#)-site. De scores kan je berekenen en vergelijken op de [website van de Producttest](#). Heb je hulp nodig bij de beoordeling, kan je het ISO-projectteam (iso14001@admin.provant.be) contacteren.

4.4.2. Criteria sociale economie in de gunningscriteria

Criteria sociale economie in de gunningscriteria kunnen opgenomen worden bij opdrachten voor diensten. Voor levering van toestellen is dit minder aangewezen.

4.5. Uitvoeringsvoorwaarden

In principe is het contract afgesloten van zodra de leverancier op de hoogte is gebracht van de gunning van de opdracht. Je kan in het bestek wel anticiperen op de uitvoeringsfase door één of meerdere uitvoeringsvoorwaarden in te voegen, die bijvoorbeeld voorzien dat de leverancier zich ertoe verbindt om alle verpakkingen terug te nemen. De uitvoeringsvoorwaarden zijn dus alle verplichtingen die pas bij de uitvoering van het contract zullen voorkomen, maar waartoe de leverancier zich verbindt van zodra hij zijn offerte indient.

Je mag deze contractuele uitvoeringsvoorwaarden niet als verkapte selectiecriteria of gunningscriteria hanteren. Als aanbestedende overheid zal je tijdens de uitvoering van de opdracht moeten controleren of de inschrijver aan de uitvoeringsvoorwaarden voldoet.

Je mag echter wel concrete maatregelen vermelden wanneer bepaalde uitvoeringsvoorwaarden worden geschonden. Zo kan men bijvoorbeeld vastleggen dat, wanneer de leverancier de secundaire en tertiaire verpakking niet meteen meeneemt, een bepaalde boete zal aangerekend worden. Dit voorkomt onenigheid.

4.5.1. Milieucriteria in de uitvoeringsvoorwaarden

Bijvoorbeeld: *“De inschrijver verbindt er zich toe alle verpakkingen van producten terug te nemen en op correcte wijze af te voeren.”*

4.5.2. Criteria sociale economie in de uitvoeringsvoorwaarden

Criteria i.v.m. sociale economie kunnen in de uitvoeringsvoorwaarden opgenomen worden bij opdrachten voor diensten. Voor levering van toestellen is dit minder aangewezen.

5. Voorbeeldmails en –bestekken

Voor je een overheidsopdracht voor de aankoop van een technisch toestel opmaakt, neem je best contact op met een aantal leveranciers. Zo heb je een zicht op de verschillende mogelijkheden en weet je wie hier eventueel aan kan voldoen.

Je kunt als entiteit naargelang de toepassing zelf kiezen waar je de accenten legt. Maak voor je keuze gebruik van de [keuzewijzer kooktoestellen](#) en de extra info in het [hoofdstuk Ter info: wat zijn duurzame technische toestellen?](#) Uiteraard voldoet je vraag aan de [verplichtingen](#) binnen de Gids duurzame aankopen.

5.1. Kleine overheidsopdracht – Mail (< 8.500 euro)

Volgens de wetgeving overheidsopdrachten moet je ook voor deze kleine opdrachten mededinging organiseren en dus meerdere leveranciers aanschrijven. Je mag de leveranciers zelf kiezen. Laat deze keuze dan ook afhangen van de mate waarin ze duurzame toestellen kunnen leveren. Het is het eenvoudigst om mogelijke leveranciers per mail aan te schrijven.

Zorg dat je over voldoende info beschikt over het toestel dat zal geleverd worden voor je een opdracht gunt. Controleer nadien ook of de geleverde toestellen effectief aan de voorwaarden voldoen.

In de kader vind je een voorbeeldmail voor de aankoop van een toestel voor mechanische onkruid- en ongediertebestrijding. De punten in het **blauw** zijn verplicht volgens de Gids duurzame aankopen. Die in het **groen** zijn optioneel.

VOORBEELDMAIL - DUURZAAM TECHNISCH TOESTEL

TITEL

“Levering van een toestel voor mechanische onkruid- en ongediertebestrijding”

MAIL

Gelieve een offerte in te dienen voor een toestel voor mechanische onkruid- en

ongediertebestrijding, dat voldoet aan volgende voorwaarden:

- ...
- **Chemische bestrijdingsmiddelen mogen in geen geval, tenzij door de opdrachtgever anders aangegeven, op geen enkele plaats, gebruikt worden.**
- **zuinig qua energieverbruik**
- **zonder schadelijke uitstoot**

5.2. Gemiddelde overheidsopdracht– bestek (\geq 8.500 euro en $<$ 85.000 euro)

Volgens de wetgeving overheidsopdrachten moet je hier meerdere leveranciers aanschrijven. Je mag de leveranciers zelf kiezen. Laat deze keuze dan ook afhangen van de mate waarin ze duurzame toestellen kunnen leveren.

Omschrijf in je bestek duidelijk welke info de inschrijvers moeten indienen bij de offerte. Zo heb je voldoende gegevens om het gunningsdossier op te maken. We kunnen het niet genoeg herhalen: probeer je opdrachten zo eenvoudig mogelijk te houden. Dit doe je door zoveel mogelijk voorwaarden op te nemen in de technische specificaties en de gunningscriteria te beperken.

In de kader vind je een voorbeeldbestek voor de aankoop van inductie kookplaten. De punten in het **blauw** zijn verplicht volgens de Gids duurzame aankopen. Die in het **groen** zijn optioneel. Wil je dat je bestek gewoon voldoet aan de verplichtingen van de Gids duurzame aankopen, neem dan de **blauwe** punten op in de technische specificaties. Wil je de duurzaamste offerte extra punten geven? Neem dan ook duurzaamheidsaspecten op als gunningscriterium. Denk wel op voorhand even na over hoe je dit doet: welke criteria neem je op en hoe ga je ze beoordelen?

VOORBEELDBESTEK - DUURZAAM

TITEL

aankoop 100 inductie kookplaten

...

SELECTIECRITERIA

N.v.t.

TECHNISCHE SPECIFICATIES

...

De toestellen moet minstens energieklassen A zijn.

GUNNINGSCRITERIA

Volgende gunningscriteria dienen als basis voor de beoordeling van de offertes :

• ...

- **het energieverbruik (35 punten)**

5.3. Grote overheidsopdracht \geq 85.000 euro – speel op zeker!

Is het geraamde bedrag van je opdracht meer dan 85.000 euro en wordt je opdracht gepubliceerd? Neem dan contact op met de dienst Overheidsopdrachten en Juridische Ondersteuning (T 03 240 54 59, aankoop@admin.provant.be). Zij helpen je graag verder met de opmaak van je bestek, zodat er zeker geen fouten instaan.

6. Mogelijke leveranciers

Verschillende merken en leveranciers bieden duurzame toestellen aan.

Heb je zelf goede ervaringen met bepaalde firma's of ken je firma's die kunnen voldoen aan de criteria van de Gids duurzame aankopen? Mail de contactgegevens dan naar iso14001@admin.provant.be.

7. Meer info?

Neem contact op met iso14001@admin.provant.be.